

Proceduri privind Managementul calității în cadrul programelor de Învățământ la Distanță

Pachetul de documente cu privire la managementul calității în cadrul programelor ID include:

- Procedura prin care se evaluează periodic performanțele coordonatorilor de discipline si tutorilor
- Procedura de monitorizare a planurilor de învățământ ID
- Procedura de reactualizare periodică a materialelor de studiu, pe baza experienței anterioare
- Procedura de monitorizare ale sistemului tutorial și de comunicație bidirecțională
- Procedura de perfecționare a întregului personal implicat în programele ID.

Procedura prin care se evaluează periodic performanțele coordonatorilor de discipline si tutorilor

Principii generale

1. Echipa de coordonare și de livrare a disciplinelor de studiu din programele ID sunt formate, pe cât este posibil, din cadre didactice titulare cu experiență didactică și de cercetare în direcțiile corespunzătoare.
2. Coordonatorii disciplinelor de studiu incluse în planurile de învățământ ale programelor de studiu ID și tutorii sunt antrenați anual în programe de formare modulare (12-14 ore) cu privire la specificul tehnologiilor ID.
3. Evaluarea performanțelor coordonatorilor de disciplină și a tutorilor se realizează anual.

Atribuții în evaluarea coordonatorilor de disciplină și a tutorilor

Activitatea de evaluarea anuală a coordonatorilor de disciplină și a tutorilor este coordonată și monitorizată de Departamentul pentru Învățământ la Distanță al Universității „Al. I. Cuza” și de Consiliul Academic pentru Învățământ la Distanță.

Activitățile de evaluare sunt realizate de Departamentele ID din fiecare facultate, iar responsabilii ID sunt responsabili de coordonarea și centralizarea rezultatelor acestora.

Informațiile cu privire la rezultatele evaluării sunt confidențiale și pot fi comunicate de către responsabilii ID din facultăți doar coordonatorilor/tutorilor pentru fiecare disciplină, la cerere. Rezultatele centralizate, fără referiri nominale la performanțele individuale, sunt prezentate anual de către responsabilii ID în Consiliul Academic pentru Învățământ la Distanță.

Pe baza raportului general, elaborat de către Departamentul pentru Învățământ la Distanță, se va revizui anual durata, structura și conținutul tematic al programului de formare a personalului didactic implicat în activități de învățământ la distanță.

Evaluarea coordonatorilor de disciplină

Evaluarea coordonatorilor de disciplină vizează:

- Calitatea științifică a materialelor de studiu elaborate și recomandate spre consultare cursanților, care se realizează în sistem colegial, de către cadre didactice cu preocupări similare;
- Calitatea psihopedagogică a materialelor de studiu (indiferent dacă acestea sunt tipărite sau electronice), care se realizează în sistem colegial, de către membrii Departamentului ID al facultăților;
- Calitatea relațiilor de comunicare cu studenții din programele de studiu ID (frecvența consultațiilor curente față în față sau on-line, frecvența consultațiilor pentru elaborarea lucrărilor de licență/disertație), care se realizează prin autoevaluare anuală de către fiecare coordonator de disciplină.

Pe baza informațiilor colectate în cele trei direcții de evaluare, Departamentul ID al facultății elaborează recomandări de îmbunătățire a materialelor de studiu și a relațiilor cu studenții pentru anul universitar următor.

Evaluarea tutorilor

Evaluarea tutorilor pentru fiecare disciplină vizează:

- Calitatea prestației didactice (din punct de vedere științific și psihopedagogic), care se realizează de către responsabilul ID al facultății, prin administrarea de chestionare cursanților - Anexa A a prezentului regulament. [Chestionarul de evaluare a calității activităților tutoriale va fi pilotat în semestrul II al anului universitar 2006-2007. Pe baza rezultatelor pilotării, conținutul său va fi revizuit și va fi deveni parte integrantă a prezentului regulament de management al calității în cadrul programelor ID. Evaluarea activității tutoriale se va realiza în condiții de confidențialitate și imparțialitate, ca și în cazul evaluării cadrelor didactice implicate în programele de învățământ organizate în forma de zi].
- Calitatea relațiilor de comunicare cu studenții din programele de studiu ID (frecvența consultațiilor curente față în față sau on-line, frecvența consultațiilor pentru elaborarea lucrărilor de licență/disertație, implicarea în programe de recuperare/stimulare a diverselor categorii de cursanți ai programelor ID), care se realizează prin autoevaluare anuală de către fiecare tutore.

Pe baza informațiilor colectate în cele trei direcții de evaluare, Departamentul ID al facultății elaborează recomandări de îmbunătățire a calității activității didactice și a relațiilor cu studenții pentru anul universitar următor.

Procedura de monitorizare a planurilor de învățământ ID

Monitorizarea planurilor de învățământ ale programelor de studiu I.D. se realizează în două etape, care responsabilizează atât Departamentul ID al universității, cât și Departamentele ID ale facultăților:

1. Prima etapă vizează activitatea de întocmire și aprobare a planurilor de învățământ. Principiul general de elaborare a planurilor de învățământ este acela al corespondenței cu planul de învățământ al specializării respective pentru forma de organizare zi: disciplinele pe ani de studiu sunt aceleași, iar transformarea planurilor de învățământ – zi se realizează în conformitate cu regulile de echivalare orară propuse de ARACIS în Ghidul de evaluare externă a programelor de studii oferite prin învățământ la distanță.

Această etapă de monitorizare a planurilor de învățământ se realizează în contextul celorlalte activități de organizare a activităților didactice din cadrul programelor de învățământ la distanță, fiind coordonată de catedra de specialitate și directorul de program.

Planurile de învățământ sunt ulterior aprobate în Consiliul profesoral al facultății din care și avizate de Senatul universității. De asemenea, pentru fiecare program de învățământ la distanță sunt avizate procedurile specifice de implementare, conform standardelor elaborate la nivelul universității și aprobate de Senat.

2. În a doua etapă, este monitorizată implementarea planurilor de învățământ ale fiecărui program ID. Aceasta include monitorizarea directă a activităților prevăzute în planurile de învățământ și se realizează prin intermediul structurii organizatorice a Departamentului ID.

Orarele centralizate pe programe de studiu vor fi trimise Departamentului ID al universității de către responsabilii ID din fiecare facultate, cu cel puțin o săptămână înainte de debutul fiecărui semestru și vor fi postate pe pagina web destinată programelor de studiu ID.

Departamentul ID al universității, în colaborare cu responsabilii ID din facultăți asigură prin sondaj monitorizarea activităților tutoriale din cadrul programelor de studiu ID.

Responsabilul ID din fiecare facultate avizează fișele de activitate zilnică pentru activitățile tutoriale și asistate, iar directorul Departamentului ID al facultății confirmă desfășurarea la nivel corespunzător a activității și aprobă plata orelor efectuate. Responsabilii ID din fiecare facultate planifică activitățile și organizează desfășurarea acestora în colaborare cu coordonatorii și tutorii disciplinelor, fiind direct responsabili de realizarea activităților prevăzute în planurile de învățământ.

Procedura de reactualizare periodică a materialelor de studiu, pe baza experienței anterioare

Materialele de studiu pentru programele ID sunt evaluate anual de către Departamentul pentru Învățământ la distanță al universității. Concluziile analizei materialelor de studiu sunt sintetizate într-un raport de evaluare prezentat de către directorul Departamentului de Învățământ la distanță Senatului universității.

Pe baza concluziilor raportului de evaluare, Departamentul de Învățământ la Distanță al universității face recomandări privind actualizarea și ajustarea materialelor de studii. Directorii și responsabilii ID din facultăți sunt direct responsabili de monitorizarea procesului de actualizare a materialelor de studiu.

Materialele de studiu pentru programele ID (manuale tipărite, materiale de studiu livrate on-line sau prin mijloace multimedia) sunt organizate în pachete corespunzătoare structurii planurilor de învățământ pentru fiecare semestru, respectiv an universitar. Indiferent de forma de prezentare, materialele de studiu ID trebuie să respecte o serie de condiții impuse de natura procesului de învățământ la distanță (ponderea ridicată a studiului individual, necesitatea autoevaluării permanente a cursantului, nevoia de aplicare a cunoștințelor și abilităților în contexte profesionale ipotetice sau reale, nevoia de autoorganizare a materialului de învățat, ritmul individual de parcurgere a unităților de învățare).

Pentru a răspunde acestor exigențe, materialele de studiu în ID sunt organizate, astfel încât să includă *cel puțin* următoarele secțiuni:

- Obiective ale fiecărei discipline, exprimate în termeni observabili și măsurabili (atât prin probe de evaluare, cât și prin probe de autoevaluare);
- Criterii și condiții de evaluare (participarea la activități tutoriale, efectuarea temelor obligatorii, ponderea rezultatelor evaluării continue în evaluarea finală, termene de predare a temelor obligatorii etc.);
- Elemente de conținut ale disciplinei, grupate în unități de învățare care se succed logic;
- Unitățile de învățare sunt însoțite de teme de autoevaluare, teme de reflecție, teme obligatorii și/sau aplicații, în funcție de natura disciplinei și a elementelor de conținut. Acestea trebuie să fie conectate la obiectivele asumate ale disciplinei și să orienteze cursantul spre *aplicare, analiză, sinteză, evaluare critică* a materialului de studiu.
- Temele/aplicațiile *obligatorii*, care constituie elemente ale evaluării continue, trebuie prezentate sintetic la finalul materialului de studiu, chiar dacă ele sunt inserate în text după unitatea de învățare corespunzătoare;
- Repere bibliografice minimale pentru cursanții interesați de aprofundarea domeniului.

Aceste recomandări de elaborare a materialelor de studiu ID pot fi aplicate în forme adaptate, în funcție de specificul fiecărui program de studiu. Departamentele pentru Învățământ la Distanță ale facultăților asigură respectarea exigențelor de elaborare a materialelor de studiu, prin monitorizare permanentă și recomandări de reactualizare. De asemenea, acestea sunt responsabile de aplicarea recomandărilor anuale ale Departamentului de Învățământ la Distanță al universității.

Procedurile de monitorizare a sistemului tutorial și de comunicație bidirecțională

Monitorizarea activităților tutoriale se realizează *permanent*. În cazul activităților tutoriale față în față, această activitate presupune atribuții distincte pentru:

- Departamentul ID al universității care monitorizează prin sondaj calendarul anunțat al activităților tutoriale și de evaluare predat de fiecare Departament ID al facultăților care organizează programe de studiu ID;
- Departamentul ID al facultății monitorizează prin sondaj realizarea activităților tutoriale;
- Coordonatorii de discipline sunt responsabili de monitorizarea calității științifice a activităților tutoriale.

În cazul activităților tutoriale on-line sau combinate, responsabilii sistemelor informatice (ingineri de sistem) monitorizează prin sondaj realizarea acestora și asigură îmbunătățirea condițiilor de comunicare bidirecțională. Personalul tehnico-administrativ al facultăților asigură suport tehnic tutorilor în realizarea activităților tutoriale.

Indiferent de forma de realizare a activităților tutoriale (față în față sau on-line), se încurajează comunicarea tutori-cursanți prin intermediul tehnologiilor informaționale și comunicaționale.

Procedurile de perfecționare a personalului implicat în programele ID

Perfecționarea personalului *didactic* implicat în programele de învățământ la distanță se realizează, în principal, prin module specifice (12-14 ore), *obligatorii*, organizate *anual* de către Departamentul ID al universității. Calendarul programului de formare este stabilit în colaborare cu Departamentele ID ale facultăților, iar conținutul acestora este ajustat în funcție de cererile și recomandările acestora, precum și pe baza rezultatelor activităților de monitorizare, sintetizate în raportul anual de evaluare a activităților ID.

Activitățile de formare continuă a personalului didactic se desfășoară în spațiile puse la dispoziție de către Departamentele ID ale facultăților, având la dispoziție baza materială a acestora.

Formarea continuă a personalului didactic implicat în programele ID vizează în principal două dimensiuni:

- Particularitățile psihopedagogice ale procesului de învățământ la distanță
- Utilizarea tehnologiilor informaționale și comunicaționale.

Perspectiva psihopedagogică a programului de formare vizează următoarele aspecte fundamentale asociate problematicii învățământului la distanță:

- Roluri didactice noi în contextul învățământului la distanță (coordonator de disciplină, tutore);
- Finalități, conținuturi (selecție, conceptualizare, organizare), modalități de evaluare în contextul programele de studiu ID;
- Specificul învățării la adulți și strategii psihopedagogice de educație a adulților;
- Scenarii de activități tutoriale de succes (proiectare, desfășurare, evaluare);
- Impactul educațional al învățământului la distanță (inclusiv în forma on-line).

În perspectiva generalizării utilizării platformelor de e-learning în organizarea și livrarea programelor de învățământ la distanță, dar și pentru a încuraja utilizarea infrastructurii și tehnologiei deja disponibile, programele anuale de formare a personalului didactic includ teme specifice acestei dimensiuni:

- Operarea cu sisteme informatice și resurse multimedia; utilizarea terminologiei informatice și tehnice în mod adecvat în comunicările scrise și orale.
- Operarea cu echipamente multimedia de bază (echipamente audio-video, proiectoare, aparate/camere digitale sau camere video în cazul artelor vizuale) și utilizarea acestora în sprijinul procesului educațional.
- Surse de informații audio-video și electronice; surse World Wide Web – instrumente de documentare de bază și avansată.
- Utilizarea de software pentru crearea de lucrări sau prezentări multimedia.
- Comunicarea sincronă și asincronă mediată de tehnologiile informatice. Aplicații.
- Crearea unei pagini web în scop educațional – competențe fundamentale.

Direcțiile de formare psihopedagogică și în domeniul tehnologiilor informaționale și comunicaționale au caracter orientativ. În funcție de deciziile cu privire la adoptarea unor soluții de e-learning și de nevoile de formare concrete, programele de formare continuă vor include pachete specifice (prezentarea platformei de e-learning; facilități; elemente de management al conținuturilor și al comunicării etc.).

La cererea Departamentelor ID din facultăți se pot organiza cursuri pentru personalul didactic care răspund unor nevoi de formare punctuale.

Departamentul ID al universității și cele din facultăți vor încuraja formarea continuă a personalului didactic și prin participarea la cursuri de formare organizate în țară și în străinătate, la conferințe naționale și internaționale de profil.

Formarea continuă a personalului *tehnic* care asigură funcționarea sistemelor informatice și multimedia necesare învățământului la distanță se realizează prin programe de training focalizate și este susținută de Departamentele ID din facultăți.

Formarea personalului *administrativ* (secretariate ID) se realizează anual acoperă cel și puțin două direcții: gestiunea datelor și sistemul informatic de evidență a studenților și comunicare și relații publice. Formarea acestei categorii de personal implicat în activități ID este în responsabilitatea Serviciului de resurse umane al universității și se realizează după un calendar propriu.

ANEXĂ

Chestionar de evaluare a activității tutoriale

Vă rugăm să apreciați cu calificative (A- foarte bine, B – bine, C-slab; D-foarte slab) activitatea tutorială a dlui/dnei.....cu care ați parcurs disciplina....., pe baza indicatorilor de mai jos.

Indicator	A	B	C	D
1. Este respectat cu rigurozitate orarul disciplinei.				
2. Sunt acoperite prin activități specifice obiectivele disciplinei, așa cum sunt acestea precizate în materialul de prezentare a acesteia.				
3. Sunt utilizate metode didactice adecvate.				
4. Se valorifică experiența profesională anterioară a cursanților în predarea noilor conținuturi.				
5. Conținutul activității tutoriale respectă standarde de rigurozitate științifică.				
6. Există un program de consultații individuale/de grup în vederea realizării temelor de autoevaluare și a sarcinilor de evaluare continuă, care este adus la cunoștință cursanților la prima întâlnire tutorială.				
7. Se fac recomandări clare privind rezolvarea temelor pe parcursul activităților tutoriale.				
8. Se oferă feedback în legătură cu calitatea temelor.				
9. Se fac recomandări bibliografice suplimentare pentru cursanții interesați.				
10. Comunicarea între tutore și cursanți se realizează în bune condiții, atât prin întâlniri față în față, cât și prin utilizarea mijloacelor de comunicare electronice.				
Total				

Menționați cu privire la aplicarea chestionarelor de evaluare a activității tutorilor:

- Se vor aplica după ultima întâlnire tutorială, înainte de evaluarea finală a cursanților
- Se va asigura atât anonimatul cursanților care completează chestionarele, cât și autonomia acestora în alegerea variantelor de răspuns
- Completarea chestionarelor de către cursanți constituie o decizie personală, iar aceștia au libertatea de a participa / a nu participa la activitatea de evaluare a activității tutoriale.
- A= 3 puncte; B= 2 puncte; C= 1 punct; D= 0 puncte. Punctaj minim-0; Punctaj maxim-30.